

**INSTITUTIONAL REGULATION OF PENSION TRANSFERS:
INTERNATIONAL EXPERIENCE AND CHALLENGES FOR UKRAINE**

*O. Zukhba, PhD in Economics, Ass. Prof, State HEI «Donetsk National
Technical University», elenazukhba@mail.ru*

Research methodology. Research is based on institutional theory methodological paradigm with the use of such scientific methods as: comparative analysis – when comparing existing systems of developed countries and Ukraine; statistical analysis – in determining trends of macroeconomic indicators of social earnings; dialectical approach – in determining the contradictions the contradiction between existing institutional system of social welfare and market type social structure.

Results. On the basis of statistical data analysis of the effectiveness of activities of institutions of joint and funded pension system in Ukraine, the main problems of the organization of funded pension national market are identified. It is proved that the existing differences are primarily related with unsettledness of the relations system between the participants of private pension funds and the management bodies of these financial institutions.

The analysis showed that there is a certain groundlessness of quantitative restrictions on the structure of pension funds' assets that reduce the mobility of investment funds. On this basis it is proposed to make the transition from the system of institutional restrictions to the rules of the «rational investor» adequate for the market economy.

Novelty. On the basis of the analysis of private pension funds' financial statements, it is determined that these funds act as institutional investments accumulating capital of legal entities and individuals in the form of pension contributions and pledging to increase them by investing in various financial instruments. It is offered to develop a system of private pension funds primarily as investment institutions to obtain market returns, rather than funds with purely social purposes. Market orientation of transfer flows can provide attempts of households to use instruments of financial services market, in particular, private pension funds as a

source of additional income, at the same time, reducing the burden on the state budget.

The research has shown that there is hardly any financial activity of households in other sectors of financial services market, namely lending markets (except the system of credit unions), loans, factoring, financial leasing, guarantees and warranties. This indicates the necessity to improve the system of financial institutions and create the atmosphere of confidence in its reliability.

Practical value. The results can be used in the development of the investment policy, as private pension funds can serve as reliable sources of investment funds. Development of market of lending financial instruments, financial leasing, etc. would allow Ukrainian households to use savings more effectively, reduce socio-economic instability and reduce acute social antagonism.

Keywords: institutionalism, PAYG pension system, pension insurance system, funded pension system, institutional constraints of social transfers.

Literature

1. Пигу, А. Экономическая теория благосостояния: пер. с англ. под общ. ред. С. П. Аукуционека / Артур Сесил Пигу. – М. : Прогресс, 1985. – Т.1. – 512 с.; Т.2. – 454 с.
Pigu, A. *Ekonomicheskaya teoriya blagosostoyaniya*: per. s angl. pod obsh. red. S. P. Aukutsioneka [The Economics of Welfare] / Artur Sesil Pigu. – М. : Progress, 1985. – V.1. – 512 p.; V.2. – 454 p.
2. Samuelson, P. *The Pure Theory of Public Expenditure* / Paul A. Samuelson // The Review of Economics and Statistics. – Vol. 36. – No. 4. (Nov., 1954). – P. 387 – 389.
3. Стиглиц, Дж. Ю. Экономика государственного сектора : пер. с англ. / Дж. Ю. Стиглиц. – М. : Изд-во МГУ: ИНФРА-М. – 1997. – 720 с.
Stiglic, Dzh. Yu. *Ekonomika gosudarstvennogo sektora* : per. s angl. [Public Sector Economics] / Joseph Stiglitz – М. : Izd-vo MGU: INFRA-M. – 1997. – 720 p.
4. Ролз, Дж. Теория справедливости / Дж. Ролз. – Новосибирск : Изд-во Новосиб. ун-та, 1995. – 536 с.
Rolz, Dzh. *Teoriya spravedlivosti* [A Theory of Justice] / John Rowls. Novosibirsk : Izd-vo Novosib. un-ta, 1995. – 536 p.
5. Горовець, Н. О. Проблеми розвитку недержавних пенсійних фондів в Україні / Н. О. Горовець, М. Г. Горовець // Економіка. Фінанси. Право. – 2011. – № 6. – С. 22 – 25.
Gorovets, N. O. *Problemy rozvytku nederzhavnykh pensiynykh fondiv v Ukraini* [Problems of nongovernment pension funds development in Ukraine] / N. O. Gorovec, M. G. Gorovec // Ekonomika. Finansy. Pravo. – 2011. – № 6. – P. 22 – 25.
6. Гура, М. Пенсійна реформа: виклик для України / Марек Гура / за ред. Марчіна Свенчіцкі, Інни Чапко, Анастасії Єрмошенко. – К. : Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки ПРООН, 2008. – 68 с.
Gura, M. *Pensiyna reforma: vyklyk dlya Ukrainy* [Pension Reform: Challenge for Ukraine] / Marek Gura / za red. Marchina Svenchitski, Inni Chapko, Anastasiyi Ermoshenko. – К. : Analitychno-doradchyy centr Blakytnoyi strichky PROON, 2008. – 68 p.
7. Вдовенко А. В. Роль приватного пенсійного забезпечення у пенсійному доході: світовий досвід і українські реалії // Формування ринкових відносин в Україні. – 2009. – №7(98). – С.4–48.
Vdovenko A. V. *Rol privatnogo pensiyного zabezpechennya u pensiyному dokhodi: svitoviy dosvid i ukrayinski realiyi* [The Role of Private Pensions in Retirement Income: International Experience and Ukrainian Realities] // Formuvannya rinkovykh vidnosyn v Ukraini. – 2009. – №7(98). – P. 4–48.

8. Кириленко, О. Недержавні пенсійні фонди на фінансовому ринку: світовий досвід та реалії України / Ольга Кириленко, Анатолій Сидорчук // Світ фінансів. – 2005. – № 3 – 4. – С. 134 – 142.

Kirilenko, O. *Nederzhavni pensiyini fondy na finansovomu rynku: svitoviy dosvid ta realiyi Ukrainy* / Olga Kirilenko, Anatoliy Sidorchuk [Private Pension Funds in the Financial Markets: International Experience and Realities of Ukraine] // Svit finansiv. – 2005. – № 3–4. – P. 134 – 142.

9. Коваль О. П. Перспективи впровадження загальнообов'язкової накопичувальної пенсійної системи України: вплив на економічну безпеку : монографія / О. П. Коваль – К. : НІСД, 2012. – 240 с.

Koval O. P. *Perspektyvy vprovadzhennya zagalnoobovyazkovoyi nakopichivalnoyi pensiynoyi systemy Ukrainy: vplyv na ekonomichnu bezpeku : monografiya* [Prospects for the Introduction of the Mandatory Funded Pension System in Ukraine: the Impact of the Economic Security] / O. P. Koval — K. : NISD, 2012. – 240 p.

10. Сорокина Л. В., Гурнак А. В. Институциональные аспекты пенсионной реформы в Украине // Научные труды ДонНТУ. Серия: экономическая. – 2013. – №3(45). – С.113–119.

Sorokina L. V., Gurnak A. V. *Institutsionalnye aspekty pensionnoy reformy v Ukraine* [Institutional Aspects of Pension Reform in Ukraine] // Nauchnye trudy DonNTU. Seriya: ekonomicheskaya. – 2013. – №3(45). – P.113–119.

11. Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» (№ 1057-IV) : офіц. текст прийнятий Верхов. Радою України 09.07.2003 р. : із змінами та доп. станом на 11.10.2013 / М-во юстиції України. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 47 – 48. – с. 372.

Zakon Ukrainy «Pro nederzhavne pensiyne zabezpechennya» (№ 1057-IV) : ofits. tekst priynyatiy Verkh. Radyu Ukrainy 09.07.2003 r. : iz zminamy ta dop. stanom na 11.10.2013 [Law of Ukraine «About Private Pension System»] / M-vo yustytysiyi Ukrainy. // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – 2003. – № 47 – 48. – p. 372.

12. Доходи та витрати населення. [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України // Державна служба статистики України. Офіційний сайт – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. – 05.12.12. – Загол. з екрана.

Dokhody ta vytraty naseleण्या. [Electronic resource] [Households incomes and expenditures] / Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy // State Statistical Service of Ukraine. Official site – Electronic data. – Mode of access: <http://www.ukrstat.gov.ua>. 05.12.12. – Title from the screen.

13. Активы пенсионных фондов в США // Экономика и управление в зарубежных странах. – 2007. – № 9. – С. 32 – 45.

Aktivy pensionnykh fondov v SShA [Assets of Pension Funds in USA] // Ekonomika i upravlenie v zarubezhnykh stranakh. – 2007. – № 9. – P. 32– 45.

14. Аксенов, С. М. Шведская модель развития общества / С. М. Аксенов // ЭКО: Экономика и орг. пром. пр-ва. – 2006. – № 10. – С. 137 – 151.

Aksenov, S. M. *Shvedskaya model razvitiya obshchestva* [The Swedish Model of Social Development] / S. M. Aksenov // EKO: Ekonomika i org. prom. pr-va. – 2006. – № 10. – P. 137 – 151.

15. Вьюницкий, В. И. Шведский опыт. Реформирование пенсионной системы / В. И. Вьюницкий, Л. И. Чижик // Пенсия. – 2002. – № 3. – С. 70 – 72.

Vyunitskiy, V. I. *Shvedskiy opyt. Reformirovaniye pensionnoy sistemy* [The Swedish Experience. Reforming the Pension System] / V. I. Vyunitskiy, L. I. Chizhik // Pensiya. – 2002. – № 3. – P. 70 – 72.

16. Борисенко, Н. Ю. Пенсионная реформа в Швеции / Н. Ю. Борисенко // Финансы и кредит. – 2005. – № 17 (185). – С. 77 – 81.

Borisenko, N. Yu. *Pensionnaya reforma v Shvetsii* [Pension Reform in Sweden] / N. Yu. Borisenko // Finansy i kredit. – 2005. – № 17 (185). – P. 77 – 81.

17. Борисенко, Н. Ю. Основные направления совершенствования государственной системы пенсионного обеспечения Германии / Н. Ю. Борисенко // Финансы и кредит. – 2005. – № 7 (175). – С. 50 – 55

Borisenko, N. Yu. *Osnovnye napravleniya sovershenstvovaniya gosudarstvennoy sistemy pensionnogo obespecheniya Germanii* [Main Directions of Improving the State Pension System in Germany] / N. Yu. Borisenko // Finansy i kredit. – 2005. – № 7 (175). – P. 50 – 55

18. Грызлова, А. Обзор зарубежных пенсионных систем / А. Грызлова, Е. Яненко // Отечественные записки. – 2005. – № 3. – С. 230 – 239.

Gryzlova, A. *Obzor zarubezhnykh pensionnykh sistem* [Review of Foreign Pension Systems] / A. Gryzlova, E. Yanenko // Otechestvennye zapiski. – 2005. – № 3. – P. 230 – 239.

19. Борисенко, Н. Ю. Мировой опыт проведения пенсионных реформ / Н. Ю. Борисенко // Финансы и кредит. – 2004. – № 18 (156). – С. 53 – 58.

Borisenko, N. Yu. *Mirovoy opyt provedeniya pensionnykh reform* [World Experience of Realization Pension Reforms] / N. Yu. Borisenko // *Finansy i kredit*. – 2004. – № 18 (156). – P. 53 – 58.

20. Пенсійні системи: світовий досвід [Електронний ресурс] / Пенсійний фонд України. // – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.pfu.gov.ua/pfu>. – 22.06.2012. – Загол. з екрана.

Pensiyini sistemy: svitoviy dosvid [Elektronniy resurs] [Pention Systems: International Experience] / Pension Fund of Ukraine. // – Electronic Data. – Mode of access: <http://www.pfu.gov.ua/pfu>. – 22.06.2012. – Title from the screen.

21. Життя у Великій Британії [Електронний ресурс]. / Law firm limited // – Електрон. дані. – Режим доступу: http://www.lawfirmuk.net/tax_1314.html; http://www.lawfirmuk.net/life_in_uk_pensions.html. – 04.04.2011. – Загол. з екрана.

Zhyttya u Velykiy Brytaniyi [Elektronniy resurs]. [Life in the UK] / Law firm limited // – Electronic Data. – Mode of access: http://www.lawfirmuk.net/tax_1314.html; http://www.lawfirmuk.net/life_in_uk_pensions.html. – 04.04.2011. – Title from the screen.

22. База даних Міжнародної організації праці Social Security Programs Throughout the World (SSPTW) [Електронний ресурс]: – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.ssa.gov/policy/docs/progdesc/ssptw/2010-2011/europe/austria.html>. – 23.01.2012. – Загол. з екрана.

Baza danykh Mizhnarodnoyi organizatsiyi pratsi Social Security Programs Throughout the World (SSPTW) [Elektronniy resurs] [International Labor Organization Database Social Security Programs Throughout the World (SSPTW)]: – Electronic Data. – Mode of access: <http://www.ssa.gov/policy/docs/progdesc/ssptw/2010-2011/europe/austria.html>. – 23.01.2012. – Title from the screen.

23. Пенсійна реформа в Україні: напрями реалізації [Текст]: кол. монографія / за ред. Е. М. Лібанової. – К. : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України, 2010. – 270 с.

Pensiyina reforma v Ukrayini: napryamy realizatsiyi [Pension Reform in Ukraine: Directions of Realization]; kol. monografiya / za red. E. M. Libanovoyi. – K. : In-t demografiyi ta sotsialnykh doslidzhen im. M. V. Ptukhi NAN Ukrayini, 2010. – 270 p.

24. Соціальний захист населення України : статист. зб. – К. : 2013. – 123 с.

Sotsialniy zakhyst naseleण्या Ukrayiny [Social Protection of Ukrainian Population] : statyst. zb. – K., 2013. – 123 p.

25. Постанова КМУ «Про підвищення розмірів пенсій у зв'язку із зростанням середньомісячної заробітної плати штатного працівника в Україні» (№ 264) від 15.04 2013 р. / М-во юстиції України. // Урядовий кур'єр. – 19.04.2013 – № 74.

Postanova KМУ «Pro pidvyshchennya rozmiriv pensiy u zvyazku iz zrostanniam serednomisyachnoyi zarobitnoyi platy shtatnogo pratsivnyka v Ukrayini» (№ 264) vid 15.04 2013 r. [CMU Resolution «On Increasing Pensions Due to Increased Monthly Salary of a Staff Member in Ukraine»] / M-vo yustyttsiyi Ukrayini. // Uryadoviy kurer. – 19.04.2013 – № 74.

26. Пенсійна реформа в Україні: інформаційно-освітні матеріали [Електронний ресурс] : Web-сайт. – Електрон. дані та прогн. – Режим доступу: <http://www.pension.kiev.ua/>. – 22.06.2012. – Загол. з екрана.

Pensiyina reforma v Ukrayini: informatsiyno-osvitni materialy [Elektronniy resurs] [Pention Reform in Ukraine: Information and Educational Materials] : Web-site. – Electronic data and programs – Mode of access: <http://www.pension.kiev.ua/>. – 22.06.2012. – Title from the screen.

27. Закон України «Про страхування» (№ 85/96 – ВР) : офіц. текст прийнятий Верх. Радою України 07.03.1996 р. : із змінами та доп. станом на 11.08.2013 / М-во юстиції України. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. — № 18.

Zakon Ukrayiny «Pro strakhuvannya» (№ 85/96 – VR) : ofits. tekst priynyatiy Verkh. Rady Ukrayiny 07.03.1996 r. : iz zminamy ta dop. stanom na 11.08.2013 [Law of Ukraine «About Insurance»] / M-vo yustyttsiyi Ukrayiny. // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 1996. – № 18.

28. Закон України «Про банки і банківську діяльність» (№ 2121-III) : офіц. текст прийнятий Верх. Радою України 17.12.2000 р. : із змінами та доп. станом на 11.10.2013 / М-во юстиції України. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5-6.

Zakon Ukrayiny «Pro banky i bankivsku diyalnist» (№ 2121-III) : ofits. tekst priynyatiy Verkh. Rady Ukrayiny 17.12.2000 r. : iz zminamy ta dop. stanom na 11.10.2013 [Law of Ukraine «About Banks and Banking Activity»] / M-vo yustyttsiyi Ukrayiny. // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 2001. – № 5–6.

29. Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)» (№ 2299-III) : офіц. текст прийнятий Верх. Радою України 15.03.2001 р. : із змінами та доп. станом на 11.10.2013 / М-во юстиції України. // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 21.

Zakon Ukrainy «Pro instytuty spilnogo investuvannya (payovi ta korporatyvni investitsiyni fondy)» (№ 2299-III) : ofits. tekst priynyatyi Verkh. Radoyu Ukrainy 15.03.2001 r. : iz zminamy ta dop. stanom na 11.10.2013 [Law of Ukraine «About Collective Investment Institutions (Mutual and Corporate Investment Funds)»] / M-vo yustitsiyi Ukrainy. // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – 2008. – № 21.

30. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» (№ 3480-IV) : офіц. текст прийнятий Верх. Радою України 23.02.2006 р. : із змінами та доп. станом на 11.10.2013 / М-во юстиції України. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – №31.

Zakon Ukrainy «Pro tsinni papery ta fondoviy rynok» (№ 3480-IV) : ofits. tekst priynyatyi Verkh. Radoyu Ukrainy 23.02.2006 r. : iz zminamy ta dop. stanom na 11.10.2013 [Law of Ukraine «About Securities and Stock Market»] / M-vo yustitsiyi Ukrainy. // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – 2006. – №31.

31. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» (№ 448/96-ВР) : офіц. текст прийнятий Верх. Радою України 30.10.1996 р. : із змінами та доп. станом на 11.10.2013 / М-во юстиції України. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 51.

Zakon Ukrainy «Pro derzhavne regulyuvannya rynku tsinnykh paperiv v Ukraini» (№ 448/96-VR) : ofits. tekst priynyatyi Verkh. Radoyu Ukrainy 30.10.1996 r. : iz zminamy ta dop. stanom na 11.10.2013 [Law of Ukraine «About State Regulation of Securities Market in Ukraine»] / M-vo yustitsiyi Ukrainy. // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – 1996. – № 51.

32. Підсумки розвитку системи недержавного пенсійного забезпечення за 2012 рік. Інформація про стан і розвиток фінансових компаній, лізингодавців та ломбардів України / Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг // – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.dfp.gov.ua/fileadmin/downloads/dpn/npz-2012r.pdf>. – 23.06.2013. – Загол. з екрана.

Pidsumky rozvytku systemy nederzhavnogo pensynogo zabezpechennya za 2012 rik. Informatsiya pro stan i rozvytok finansovykh kompaniy, lizingodavtsiv ta lombardiv Ukrainy / Natsionalna komisiya, shcho zdiysnyue^o derzhavne regulyuvannya u sferi rynkiv finansovykh poslug [Results of Development of Private Pension System in 2012. Information on the Status and Development of Financial Companies, Lessors and Pawnshops] // – Electronic data. – Mode of access: <http://www.dfp.gov.ua/fileadmin/downloads/dpn/npz-2012r.pdf>. – 23.06.2013. – Title from the screen.